



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

# NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 545/2025-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Erben & Erben, advokátska kancelária, s.r.o., Mostová 2, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-11C/11/2023 takto

## r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-11C/11/2023 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B1-11C/11/2023 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 100 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **856,75 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

## O d ô v o d n e n i e :

### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 545/2025-26 z 25. septembra 2025 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručенú ústavnému súdu 26. augusta 2025, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-11C/11/2023 [konanie pôvodne vedené pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „napadnuté konanie“)]. Navrhuje prikázať mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie 1 100 eur (ktoré si v tejto výške uplatnil dodatočným podaním z 27. septembra 2025) a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľ návrhom podaným 10. januára 2023 žiadal o vydanie platobného rozkazu v tzv. upomínanom konaní na príslušnom Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „upomínací súd“), uplatňujúc si nárok na zaplatenie 6 000 eur z titulu poskytnutej pôžičky na základe zmluvy o pôžičke zo 4. novembra 2016. Upomínací súd vydal platobný rozkaz sp. zn. 7Up/48/2023 z 26. januára 2023, avšak žalovaný podal proti nemu odpor. Po vyjadrení sťažovateľa (žalobcu) zo 6. marca 2023 a návrhu na pokračovanie v konaní upomínací súd 8. marca 2023 doručil sťažovateľovi upovedomenie o postúpení veci na konanie v tom čase príslušnému Okresnému súdu Bratislava I. Sťažovateľ podaním z 9. novembra 2023 požiadal už novovzniknutý mestský súd o odstránenie prieťahov v konaní a nariadenie termínu pojednávania, keďže od postúpenia veci uplynulo viac ako 8 mesiacov a súd bol v jeho veci absolútne nečinný. Následne 13. marca 2024 podal sťažnosť na prieťahy v konaní predsedníčke mestského súdu (§ 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a žiadal, aby vec bola v čo najkratšom čase rozhodnutá. Napriek tomu mestský súd vo veci 29 mesiacov nekoná.

## **II.**

### **Argumentácia sťažovateľa**

3. Sťažovateľ zdôrazňuje, že mestský súd v napadnutom konaní nevykonal žiadny relevantný úkon smerujúci k prejednaniu veci. S poukazom na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k problematike zbytočných prieťahov sťažovateľ uvádza, že o zbytočné prieťahy sa svojím správaním nepričinil, ako osoba vysokého veku mal sumu požičaných finančných prostriedkov odloženú na dôchodok, pričom teraz musí čakať neprimerane dlhú dobu na súdne rozhodnutie a splnenie dlhu žalovaným, ktorý disponuje značnými finančnými prostriedkami, ale dobrovoľnému plneniu sa zámerne vyhýba. Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia odôvodňuje celkovou dĺžkou trvania súdneho sporu a existenciou zbytočných prieťahov, ktoré jednoznačne zapríčinil mestský súd.

## **III.**

### **Vyjadrenie mestského súdu**

4. Mestský súd vo svojom vyjadrení 9. septembra 2025, o ktoré ho ústavný súd požiadal v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti [§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], doplnenom podaniami zo 6. októbra a 7. októbra 2025, uviedol, že po postúpení veci upomínacím súdom (8. marca 2023)

bol v období od 31. marca 2023 do 10. mája 2023 realizovaný § 167 ods. 4 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súdny spis sa od 5. septembra 2025 nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pre nesúhlas mestského súdu s postúpením veci, a to na základe prípisu zákonnej sudkyne zo 4. septembra 2025. Iné procesné úkony zo súdneho registra zistené neboli. Mestský súd ponechal na rozhodnutí ústavného súdu, či namietanú nečinnosť súdu vyhodnotí ako dôvodnú.

5. Zákonná sudkyňa podaním z 9. septembra 2025 doplnila, že sa nevie k ústavnej sťažnosti objektívne vyjadriť, pretože nedisponuje súdnym spisom, ktorý sa nachádza na najvyššom súde na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci upomínacím súdom, ktorý mal odpor žalovaného proti platobnému rozkazu vydanému v upomínacom konaní odmietnuť ako vecne neodôvodnený, a nie postupovať vec mestskému súdu.

6. Keďže mestský súd vo svojom vyjadrení nepoprel, že napadnuté konanie neprebíha plynule a obsah vyjadrenia zákonnej sudkyne nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate, ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať toto vyjadrenie sťažovateľovi na repliku.

#### IV.

#### Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, lebo na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí aj pre právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020, I. ÚS 38/2025).

9. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky ESĽP vo veci Frydlander v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitnosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

10. Z hľadiska povahy veci ústavný súd konštatuje, že predmet sporu v danej veci (vrátenie pôžičky) patrí medzi najbežnejšiu agendu prejednávajú a rozhodovanú civilnými súdmi. V správaní sťažovateľa neboli zistené skutočnosti majúce vplyv na celkovú dĺžku napadnutého konania.

11. Bez potreby podrobných analýz úkonov v napadnutom konaní je pre ústavný súd podstatné, že mestský súd od postúpenia veci upomínacím súdom v marci 2023 a vykonaní prvotných procesných úkonov v zmysle § 167 CSP v máji 2023 zostal nečinný až do septembra 2025, keď

predložil spis na rozhodnutie najvyššiemu súdu z dôvodu svojho nesúhlasu s postúpením veci. Mestský súd bol tak v konaní úplne nečinný viac ako dva roky, pričom svoj nesúhlas s postúpením veci mohol nesporne zistiť najneskôr v čase, keď doručoval podania sporových strán podľa § 167 ods. 4 CSP.

12. V konklúzii uvedeného, keď mestský súd na svoju obranu ani neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

## V.

### **Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia**

13. Keďže napadnuté konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené, dokonca v ňom nie je ani meritórne rozhodnuté a nateraz mestský súd ani nevykonáva úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde mu prikázal konať bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

14. Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia 1 100 eur. V súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ústavný súd, vychádzajúc zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva (čl. 41 dohovoru), s ohľadom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci, zohľadniac primárne celkovú dĺžku napadnutého konania a dva roky trvajúcu absolútnu nečinnosť mestského súdu, považoval požadovanú sumu za primeranú (bod 3 výroku tohto nálezu).

## VI.

### **Trovy konania**

15. Ústavný súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom v sume 856,75 eur (bod 4 výroku tohto nálezu), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 343,25 a režijný paušál v sume dvakrát po 13,73 eur [§ 11 ods. 3, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) tak, ako ich požadoval, hoci v zmysle § 1 ods. 3 vyhlášky jeho právny zástupca neuviedol správny výpočtový základ (úkony právnej služby vykonané v roku 2025 správne 371 eur a režijný paušál 14,84 eur). Náhradu trov sťažovateľa nezvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o požadovanú daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) 20 %, pretože právny zástupca síce tvrdil, že je platiteľom tejto nepriamej dane, avšak osvedčenie o registrácii DPH nepredložil (inak správna výška trov konania DPH za úkony vykonané v roku 2025 je 23 %). Ústavný súd k tomu poznamenáva, že zákon o ústavnom súde nestavia právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesoch (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie), a ústavný súd tak disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 357/2021, I. ÚS 418/2022).

16. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 23. októbra 2025**

**Jana Baricová**  
**predsedníčka senátu**